

Талдамалық анықтама
сыбайлас жемқорлықтың туындауына ықпал ететін себептер мен
жағдайларды анықтау және азайту (жою) тұрғысынан
"Алматыжылужайэнерго" ЖШС қызметіне қатысты
2026 жылғы ішкі талдау нәтижелері туралы

Алматы қ.

2026 жылғы «29» мамыр

Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 8 бабы 5-тармағына сәйкес, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы №12 бұйрығымен, Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларымен, «Алматыжылужайэнерго» ЖШС Бас директорының 2021 жылғы 24 желтоқсандағы № 01-359 бұйрығымен бекітілген Байқаушы кеңестің 14.07.2023 ж. № 4 шешімімен бекітілген "Алматыжылужайэнерго" ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі туралы ережемен және "Алматыжылужайэнерго" ЖШС Бас директорының 22.04.2026 ж. № 10-151 "Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы" бұйрығымен, сыбайлас жемқорлықтың пайда болуына ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және азайту (жою) мақсатында сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметпен іс-шаралар өткізілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісі қызметінің талданатын кезеңі: 2026 ж.

«Алматыжылужайэнерго» ЖШС қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

- қызметті, оның ұйымдық-басқару қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілерді және ішкі құжаттарды сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің болуына талдау (қаралып отырған кезеңдегі қолданыстағы құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау);
- Серіктестік қызметіне әсер ететін ішкі нормативтік құжаттардағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- персоналды басқарумен байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- мүдделер қақтығысына байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- ұйымдастыру-басқару қызметінен туындайтын басқа да мәселелерді іске асырумен байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- қаржылық-шаруашылық қызметпен байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- мемлекеттік сатып алу саласындағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Талдау жүргізілгеннен кейін сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою:

1) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу;

2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау субъектісінің интернет-ресурсында талдамалық есеп пен іс-шаралар жоспарын орналастыру.

3) ұсынымдарды орындау туралы ақпаратты дайындау арқылы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жоюды бақылау.

Бұл іс-шаралар «Алматыжылужайэнерго» ЖШС-нің ресми сайтында «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес қызметі» бөлімінде жарияланған.

Сипаттама бөлігі

1. «Алматыжылужайэнерго» ЖШС қызметіне әсер ететін нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Осы бағыт аясында келесі құжаттарға талдау жасалды:

1. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексі

2. «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы

3. «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңы

4. «Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңы

5. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 13 тамыздағы №73 бұйрығымен бекітілген Табиғи монополиялар субъектілерінің қызметті жүзеге асыру қағидалары.

6. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 19 қарашадағы № 90 бұйрығымен бекітілген тарифтерді қалыптастыру қағидалары (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2019 жылғы 20 қарашада № 19617 болып тіркелген).

7. Қатысушылардың жалпы жиналысының 2022 жылғы 14 қазандағы шешімімен бекітілген «АЖЖЭ» ЖШС жарғысы.

8. 04.07.2022 ж. 03-133 бұйрығымен бекітілген «Алматыжылужайэнерго» ЖШС корпоративтік әдеп кодексі.

9. «АЖЖЭ» ЖШС қатысушыларының жалпы жиналысының 2022 жылғы 14 қазандағы №3 шешімімен бекітілген «АЖЖЭ» ЖШС Байқаушы кеңесі туралы ереже».

10. Байқаушы кеңес отырысының 2016 жылғы 25 қарашадағы №4 хаттамасымен бекітілген Мүліктік жалдауға (жалға) беру туралы ереже.

11. Байқаушы кеңесінің 2017 жылғы 29 наурыздағы №3 хаттамасымен бекітілген «АЖЖЭ» ЖШС активтерін сату туралы ереже.

12. «АЖЖЭ» ЖШС құрылымдық бөлімшелеріндегі техникалық пайдалануды, өрт қауіпсіздігін, өндірістік санитарияны, еңбекті қорғауды және қауіпсіздік техникасын тексеру туралы ереже.

13. «АЖЖЭ» ЖШС Бас директорының 2023 жылғы 13 қаңтардағы №05-32 бұйрығымен бекітілген «АЖЖЭ» ЖШС бюджет комитеті туралы ереже.

14. «АЖЖЭ» ЖШС Бас директорының 2023 жылғы 13 қаңтардағы № 05-32 бұйрығымен бекітілген «АЖЖЭ» ЖШС Даму жоспарын және бюджетін әзірлеу,

келісу, бекіту, түзету, орындау және оның орындалуына мониторинг жүргізу қағидалары.

15. 01.08.2023 ж. бастап 31.07.2026 ж. дейінгі кезеңге арналған "Алматыжылужайэнерго" ЖШС ұжымдық шарты

16. "Алматыжылужайэнерго" ЖШС Бас директорының 06.04.2026 ж. № 07-124 бұйрығымен бекітілген "Алматыжылужайэнерго" ЖШС-де тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алуға шарттар жасасу, шарттық міндеттемелердің орындалуын бақылау тәртібі туралы ереже.

2. «Алматыжылужайэнерго» ЖШС ұйымдық-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Қарастырылып отырған кезеңде штат саны 1197 бірлікті құрады. 05.01.2025 жылдан 30.04.2026 жылға дейінгі кезеңдегі кадрлардың ауысуын талдау келесідей болды: 54 адам жұмысқа қабылданды, еңбек шартының аяқталуына, зейнеткерлік жасқа жетуіне байланысты, қызметкердің бастамасы бойынша 38 адам жұмыстан шығарылды.

2026 жылы қызметтік міндеттерін тиісінше орындамағаны үшін 8 қызметкер тәртіптік жауапкершілікке тартылса, мерзімінен бұрын алынып тасталған тәртіптік жаза жоқ, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін бірде-бір қызметкер тәртіптік жауапкершілікке тартылмаған;

- Серіктестіктің бірде-бір қызметкері қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылыққа жол берген жоқ.

Алынбаған тәртіптік жазалар болған жағдайда қызметкерлерді көтермелеу анықталмаған.

"Алматыжылужайэнерго" ЖШС-нде порталдан анықтама Egov.kz Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитеті қалыптастыратын сыбайлас жемқорлық қылмыс жасау туралы Мемлекеттік сатып алуды басқаруға, мемлекеттік бюджет қаражатынан қаржыландырылатын жобаларды іріктеу мен іске асыруға, ЖШС-де басқарушылық, әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындауға байланысты лауазымдарға үміткер адамдарға қатысты ғана сұратылады.

Жақын туыстары (ата-аналары (ата-аналары), балалары, асырап алушылары асырап алған ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, аталары, әжелері, немерелері) немесе жұбайы (зайыбы) атқаратын лауазымға тікелей бағынысты бос лауазымдарға орналасу кезінде аффилиирлену фактілері жоқ.

Барлық бос орындар www.enbek.kz сайтында жарияланған. Талдау барысында бос жұмыс орындарының бар-жоғы туралы хабарландырулар, біліктілік талаптары және қажетті құжаттар тізімі www.enbek.kz сайтында уақытылы орналастырылып, барлық қажетті ақпаратты көрсететіні анықталды.

Сондай-ақ, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес қызметінің қызметкерлері үміткерді Корпоративтік этика кодексімен және «АЖЖЭ» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатымен таныстырады, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа

қарсы күресте көмек көрсететін (көрсеткен) адамдарды үш жыл ішінде еңбек қатынастары саласындағы құқықтар мен заңды мүдделерді бұзудан қорғау шаралары туралы уәкілетті мемлекеттік органдарға сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарлама келіп түскен күннен немесе тұлға сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша өзге де көмек көрсеткен кезден бастап.

Әкімшілік және қылмыстық сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактілерін анықтау мақсатында «Алматыжылужайэнерго» ЖШС-нің лауазымды тұлғалары Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің аумақтық бөлімшесіне тоқсан сайын сұрау салып отырады. Тоқсан сайынғы салыстыру қорытындысы бойынша «Алматыжылужайэнерго» ЖШС-нің лауазымды тұлғаларымен әкімшілік және қылмыстық сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының жоқтығы анықталды.

Персоналды басқарумен байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау бойынша талдау жүргізу барысында "АЖЖЭ" ЖШС-де сауықтыру жәрдемақысын төлеу тәртібінің ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес еместігі анықталды.

_____ еңбек шарты бұзылған кезде (табель нөмірі 8925) "Алматыжылужайэнерго" ЖШС сауықтыру жәрдемақысын төлеу Ережесінің 6-тармағын бұзуға жол берілгені анықталды (ұжымдық шартқа № 10 қосымша).

Жұмыскердің Қазақстан Республикасының әлеуметтік кодексінде белгіленген зейнеткерлік жасқа толуына байланысты, тараптардың өзара келісімі бойынша еңбек шартының мерзімін жыл сайын ұзарту құқығымен жұмыс берушінің бастамасы бойынша жұмыскермен еңбек шартын бұзу 53-баптың 9-тармағына және т.б. сәйкес жүзеге асырылады. 24) ҚР Еңбек кодексінің 52-бабы 1-тармағы. Көрсетілген негіз бойынша онымен еңбек шарты "АЖЖЭ" ЖШС Бас директорының 26.07.2023 ж. № 183 ж/қ бұйрығымен бұзылып, көзделген өтемақылар мен жұмыс істелген кезеңге барабар сауықтыруға арналған жәрдемақылар төленді.

Осыдан кейін _____ белгілі бір мерзімге 21.08.2023 ж. № 199 жаңа еңбек шарты жасалды, ол кейіннен ҚР ЕК 51-бабының 1 - тармағында көзделген негіздер бойынша-оның мерзімінің аяқталуына байланысты 06.04.2026 ж. № 33-ж/қ бұйрығымен бұзылды. Сонымен қатар, Қаржы-экономикалық департаменті «Алматыжылужайэнерго» ЖШС денсаулық сақтау жәрдемақысын төлеу ережелерінің (Ұжымдық шартқа №10 қосымша) 6-тармағына (бұдан әрі Ереже) сәйкес жұмыс істеген кезеңіне барабар 309 205 теңге көлемінде денсаулық сақтау жәрдемақысын төлеу туралы бұйрық дайындады - қызметкер зейнеткерлік жасқа жеткенде еңбек шартын бұзған жағдайдай. Яғни, зейнеткерлік жасқа толу бойынша еңбек шартын бұзған кездегідей, жұмыс істеген кезеңге барабар сауықтыру бойынша жәрдемақы қайта төленді.

Тиісінше, қызметкер Ереженің 6-тармағына сәйкес зейнеткерлік жасқа жеткен кезде жұмыс істеген кезеңге сәйкес сауықтыру жәрдемақысын төлеу шарты бұл жағдайда қолданылмайды. Көрсетілген Қағидалардың 1-тармағы төлем үшін міндетті шартты көздейтіндіктен-жұмыс істеген уақыты кемінде 12 күнтізбелік ай және толық жұмыс істемеген жұмыс жылы үшін аванспен берілмейді. Жылдық жұмыс кезеңі қызметкер еңбек міндеттерін орындауға кіріскен айдан басталады.

_____ мерзімді еңбек шарты бұзылған кезде мерзімді еңбек шарты бойынша жұмыс істеген кезең 7 күнтізбелік айды құрады.

Айта кету керек, сауықтыру жәрдемақысын төлеу кезінде мұндай бұзушылықты жүйелі сипаттағы бұзушылықтарға жатқызуға болады.

Осылайша, ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер мен стандарттарды мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдар санатына жататын қызметкерлердің сақталуы тұрғысынан бұрын жүргізілген мониторинг нәтижесінде 2022 жылы Бас директордың экономика және қаржы жөніндегі орынбасары _____ нақты жұмыс істеген уақыт үшін 325 167 теңге мөлшерінде сауықтыру жәрдемақысын төлеуде бұзушылық анықталды. _____ 14.12.2021 жылы Бас директордың экономика және қаржы жөніндегі орынбасары лауазымына жұмысқа қабылданды, сауықтыру жәрдемақысын төлеу кезінде 8,5 ай жұмыс істеді және ІНҚ және "АЖЖЭ" ЖШС Бас директорының 22.12.2022 ж. № 02-357 "кадр құжаттарына қол қою құқығын беру туралы" бұйрығына сәйкес қаржылық-экономикалық блок және кадр қызметі. ҚЭУ Еңбек және жалақы бөлімі дайындаған бұйрық 2022 жылдың 25 тамызында шығарылды, содан кейін төлем жасау үшін бухгалтерлік есеп және есептілік бөліміне берілді.

Бұл ретте басшыға, бас инженерге, орынбасарларға ынталандыру сипатындағы төлемдердің тәртібі (көрсетілген санатқа _____ жатқызылды) бас директор бекіткен "Алматыжылуэкоэнергo" ЖШС басшысының, бас инженердің, орынбасарларының және бас бухгалтерінің сыйлықақы беру және өзге де сыйақы жүйесі туралы ережеде (бұдан әрі – басшыларға сыйлықақы беру жүйесі туралы ереже) көзделгенін атап өту қажет "АЖЖЭ" ЖШС 29.11.2018 ж. ("АЖЖЭ" ЖШС Байқау кеңесінің отырысында келісілген, 29.11.2018 ж. № 3 хаттама) 3.1-тармақпен. қызметкерлердің көрсетілген санаттары үшін бір лауазымдық жалақы мөлшерінде сауықтыруға арналған біржолғы жәрдемақы (жылына бір рет) төлеу көзделген, жұмыс істеген кезеңі кемінде бір жыл болған жағдайда, кезекті еңбек демалысына шыққан кезде.

Ал бұрын қолданыста болған "АЖЖЭ" ЖШС Бас директорының 04.22.2021 ж. № 05-114 бұйрығымен бекітілген сауықтыруға арналған біржолғы жәрдемақы төлеу қағидалары (бұдан әрі – жәрдемақы төлеу қағидалары) қызметкерлердің өзге де санаттары үшін жәрдемақы беруді кезекті демалысқа шығумен байланыстырмайды. Сауықтыру жәрдемақысын төлеудің шарты кемінде 12 күнтізбелік ай жұмыс істеген уақыт болып табылады, төлемді ауыстыру қызметкердің өтініші бойынша мүмкін болады. Төлем туралы тиісті бұйрықты қаржы-экономикалық бөлім кадрлар бөлімінің ұсынған деректері негізінде айдың соңғы жұмыс күніне ресімдейді.

Жол берілген бұзушылықтардың нәтижесінде ішкі нормативтік құжаттарда көзделмеген, сол кезеңде мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген тұлға болып табылатын _____ пайдасына 325 167 теңге төлем жүзеге асырылды.

Бұл бұзушылық бірқатар өзара байланысты факторларға байланысты болды:

_____ өтінішін алғаннан кейін кадрлар бөлімінің қызметкері жыл сайынғы еңбек демалысын беру туралы бұйрық дайындап, қол қойғаннан кейін оны БЕ және ЕБ-не тапсырды. Кейін, өтініш ҚЭУ Еңбек және жалақы бөліміне берілді. ҚЭБ - на өтінішті серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарында көзделген процестерге беру фактісінің сәйкес келмеуі басшыларға сауықтыруға арналған жәрдемақыны төлеуді кадрлар бөлімі кем дегенде бір жыл жұмыс істеген жағдайда басшылар үшін демалысқа байланысты жәрдемақыны төлеуге байланысты демалыс беруге арналған бір бұйрықта ресімдеуге тиіс екендігін білдіреді. Екіншіден, өзінің функционалдық міндеттеріне байланысты барлық қызметкерлердің еңбек өтілі мен жұмыс мерзімі туралы ақпараттандырылған кадрлар бөлімінің маманы ҚЭН-ге кезекті еңбек демалысына өтініш береді, әсіресе қызметкерлерге жәрдемақы төлеуге бұйрықтар дайындау үшін мәліметтер беру кадрлар бөлімінің құзыретіне жатады (жәрдемақы төлеу ережесінің 2-тармағы).

ҚЭҚ Еңбек және жалақы бөлімі өз құзыретінен асып, "АЖЖЭ" ЖШС Бас директорының м.а. 25.08.2022 ж. № 05-165 "Сауықтыруға жәрдемақы төлеу туралы" бұйрығына Бас директордың экономика және қаржы жөніндегі орынбасары _____ нақты жұмыс істеген уақыты үшін 325 167 теңге сомасында сауықтыруға арналған жәрдемақы төлеу туралы Нұсқауды енгізді. Сауықтыруға арналған жәрдемақыны жұмыс істеген уақытына барабар төлеу мүмкіндігі қызметкер зейнеткерлік жасқа толған кезде жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шарты бұзылған жағдайда ғана мүмкін болады (сауықтыруға арналған біржолғы жәрдемақыны төлеу қағидаларының 6-тармағы), бұл ретте бұл ереже басшыға, бас инженерге, орынбасарға және бас бухгалтерге жатпайтын қызметкерлердің өзге де санаттарына қатысты болады. Сонымен қатар, 3.1 – тармақ басшыларға сыйлықақы беру жүйесі туралы ереже кем дегенде бір жыл жұмыс істеген басшылыққа (жылына бір рет) сауықтыру жәрдемақысын төлеу критерийінің жеткілікті дәл тұжырымын қамтиды.

Кейіннен сот шешімі бойынша аталған төлемдер "Алматыжылу жай энерго" ЖШС-не қайтарылды.

Сондай-ақ, _____ сауықтыру жөніндегі жәрдемақыны негізсіз төлеумен байланысты материалдарды қарау барысында осы санатқа байланысты барлық процестерді толық қамту мақсатында кадрлар бөлімінде және қаржы-экономикалық басқармада осы санат бойынша бірнеше таяу жылдар бөлінісінде ақпарат сұратылды.

Нәтижесінде ықтимал соқтығысулар және Ереженің 6-тармағын екіұшты түсіну анықталды. Бұл жағдайда норманың ауызша көрінісін сөзбе-сөз түсіндіру қажет деп санаймыз. Сөзбе-сөз түсіндіру норманы сақтаудың қатаңдығына және шешімдердің болжамдылығына кепілдік береді, сонымен қатар шешім қабылдауға мүмкіндік бермейді "өз қалауы бойынша", дискрециялық өкілеттіктердің кендігін қоспағанда.

Осылайша, бұл жағдайда төлем жасаудың жалғыз шарты-53-баптың 9-тармағында және 24-т.т. көзделген негіздер бойынша еңбек шартын бұзу. 24) ҚР Еңбек кодексінің 52-бабының 1-тармағы және осыған байланысты қызметкердің өтініші.

Нақты, іс жүзінде-қаржы-экономикалық басқарманың Еңбек және жалақы бөлімінің қызметкерлері зейнеткерлік жасқа толуына байланысты еңбек шарты бұзылған қызметкерлерге, егер ағымдағы жылы осы жәрдемақы төленген болса, сауықтыру бойынша жәрдемақы төлеу үшін негіздердің жоқтығы туралы түсіндіреді. Бұл пікір Қағидалардың 1-тармағымен байланыстырылады, онда сауықтыруға арналған жәрдемақы күнтізбелік жылы бір рет төленеді, онда оны төлеудің міндетті шарты кемінде 12 күнтізбелік ай жұмыс істеген уақыт болып табылады және толық жұмыс істемеген жұмыс жылы үшін аванс берілмейді.

Алайда, Қағидалардың 6-тармағы Қағидалардың 1-тармағынан ерекшелік болып табылады және "АЖЖЭ" ЖШС-нен зейнеткерлікке шығатын қызметкерлер үшін қосымша әлеуметтік кепілдіктерді көздейді деп есептейміз. Әйтпесе, 6-тармақтың нормасы, егер ағымдағы жылы зейнетке шыққан және жәрдемақы алған қызметкерлер осы құқықтан жұмыс істеген кезеңге барабар айырылады деп болжанса, Ереженің 1-тармағына енгізілуі тиіс еді. Осы бекітудің пайдасына Ереженің 6-тармағында: "бұл ретте, егер аталған қызметкер ағымдағы жылы Ереженің 1-тармағына сәйкес сауықтыру бойынша жәрдемақы алған болса, онда жәрдемақы төленбейді».

Сонымен қатар, бұл ережелер ұйымдағы әлеуметтік-еңбек қатынастарын реттейтін және кеңейтілген түсіндіруге жатпайтын қызметкерлер мен олардың өкілдері мен жұмыс берушілер арасында жасалған жалпы жиналыста қабылданған ұжымдық шартқа қосымша болып табылатынын атап өткен жөн.

2.2. Мүдделер қақтығысын шешу

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау аясында кәсіпорын ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулердің сақталуына тұрақты мониторинг жүргізіледі.

2.3. Мемлекеттік қызметтерді көрсету

«Алматыжылужайэнерго» ЖШС мемлекеттік қызмет көрсетпейді.

2.4. Рұқсат беру және бақылау және аудит функцияларын жүзеге асыру

«АЖЖЭ» ЖШС – Алматы қаласындағы жылу энергиясын өндіретін ірі кәсіпорындардың бірі. «АЖЖЭ» ЖШС құрылымында қала тұрғындарының 35%-ға жуығын жылумен және ыстық сумен қамтамасыз ететін 87 қазандық, газбен жабдықтау бойынша 84, электрмен жабдықтау бойынша 1, көмірмен жұмыс істейтін 1 қазандық бар. Қазіргі уақытта мемлекеттің қатысу үлесі 99,9% құрайды.

«АЖЖЭ» ЖШС қызметі «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен реттеледі. Жүргізілген іс-шараларды талдау рұқсат беру, бақылау-тексеру функцияларының орындалмауын және инженерлік желілерді қосуға техникалық шарттарды беруді көрсетеді. Кәсіпорын қызметін тұтынушы жылу желілеріне қосылудың техникалық шарттарын қамтамасыз ететін «Алматы жылу желілері» ЖШС болып табылады. Бұл үдерісте «Алматыжылужайэнерго»

ЖШС желілік ұйымға жылу жүктемелерін жабу үшін сұралған қазандықтардың жылу қуатының болуы туралы қорытынды береді. Сондай-ақ жылу тұтыну түрлері бойынша бөлінген көздердің орнатылған және қолда бар қуаты туралы ақпарат «Алматы жылу желілері» ЖШС-не жіберіледі.

2.5. Бюджеттік және қаржылық ресурстарды игеру және бөлу

Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Төрағасының 2022 жылғы 30 желтоқсандағы №488 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі Әдістемелік ұсынымдарының 8) тармағына сәйкес бюджеттік және қаржы қаражатын дамыту және бөлу бағытында бюджеттік және қаржылық қаражатты жұмсаудың ашықтығының болмауы, оның ішінде баптың 9-тармағын сақтамау «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Заңның 6-бабы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің көрсеткіштері болып табылады. «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының аталған нормасы мемлекеттік құпияларды қамтитын мәліметтерді қоспағанда, шектеулерге жатпайтын республикалық және жергілікті бюджеттер қаражатының қалыптасуы мен жұмсалуды туралы ақпаратты көздейді. Кәсіпорын қызметі туралы қоғамдық қызығушылықты тудыратын ақпараттың толық емес және уақтылы жарияланбауы қызметтің ашықтығы мен жариялылығын қамтамасыз ету саласындағы сыбайлас жемқорлық тәуекелінің көрсеткіші болып табылады.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде, жоғарыда аталған процестерге жауапты лауазымды тұлғалар мен құрылымдық бөлімшелерге «АЖЖЭ» ЖШС веб-сайтына қолдау көрсететін бөлімшеге оны осы баптың 8-тармағына сәйкес келтіру үшін уақтылы және қажетті ақпаратты тұрақты түрде ұсыну ұсынылды. «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 16-бабына сәйкес, сондай-ақ оның мерзімді жаңартылуын қамтамасыз ету.

2.6. Жеке және заңды тұлғалармен шарт жасасу.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайту, сондай-ақ мемлекеттік сатып алу процесінің тиімділігі мен ашықтығын арттыру мақсатында сатып алудың барлық негізгі рәсімдері автоматтандырылған және адами факторлар азайтылған электрондық мемлекеттік сатып алу енгізілді, сондай-ақ логистикалық бақылау пішімі құрылды, веб-портал пайдаланушыларының Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын сақтауын қамтамасыз етуге бағытталған веб-порталда орнатылған бағдарламалық шектеулер кешені. Мемлекеттік сатып алу рәсімдері «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына және Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің 2024 жылғы 09 қазандағы №687 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Бекітілген Мемлекеттік сатып алу жоспарын «АЖЖЭ» ЖШС мемлекеттік сатып алу веб-порталында орналастыру кезінде «Мемлекеттік сатып алу туралы»

Қазақстан Республикасы Заңының 5 б. 2 т. және 43 б. 5 т. сәйкес мерзімдер сақталады.

05.01.2026 ж. бастап 30.04.2026 ж. дейін:

- өтпеген сатып алулар бойынша бір көзден – 83;
- тікелей келісім-шарт арқылы бір көзден – 16;
- баға ұсыныстарына сұраныс – 151;
- ашық конкурс – 53;
- рейтингтік-балдық жүйе бойынша жарыс -6;
- электрондық дүкен – 0;
- алдын ала біліктілік таңдау жарысы -0;
- негіздік келісімді қолдану арқылы байқаудың екінші кезеңі -0.

Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде көзделген мемлекеттік сатып алу саласындағы заңнаманы бұзушылықтар анықталған жоқ.

«АЖЖЭ» ЖШС -дегі келісім-шарттық жұмыстар «АЖЖЭ» ЖШС бас директорының 06.04.2026 жылғы № 07-124. бұйрығымен бекітілген «Алматыжылужайэнерго» ЖШС-де тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алуға шарттар жасасу, шарттық міндеттемелердің орындалуын бақылау тәртібі туралы ережемен реттеледі.

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2026 жылғы 30 сәуірге дейін тауарларды, қызметтерді және жұмыстарды мемлекеттік сатып алу туралы 461 шарт жасасуға дайындалды. Қолданыста 147 келісім-шарт, 456 келісім-шарт орындалды.

5 шарт бұзылды: орындамау не тиісінше орындамау негіздері бойынша 2 шарт, Мемлекеттік сатып алу туралы шарттың орындалуын кепілдік қамтамасыз етуді енгізбеу жолымен Мемлекеттік сатып алу туралы шарт жасасудан жалтарғаны үшін 3 шарт.

Шарттардың орындалуын бақылауды құрылымдық бөлімшелер, сатып алудың бастамашылары тиісті ақпараттық ресурсқа ақпаратты енгізу үшін мемлекеттік сатып алу және материалдық-техникалық қамтамасыз ету бөліміне мәліметтерді міндетті түрде ұсына отырып жүзеге асырады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет Мемлекеттік сатып алу саласындағы қызметке байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу, сондай-ақ "АЖЖЭ" ЖШС үшін "Жас-Қанат" қазандығында Н-55 м түтін құбырын жөндеу бойынша орындалған жұмыстардағы кемшіліктер туралы келіп түскен ақпаратты тексеру процесінде контрагентке тұрақсыздық айыбын дұрыс есептемегені анықталды, бұл теріс нәтижеге әкеледі жеткізу шартының талаптарын тиісінше орындамаған өнім берушілерге қатысты ден қою шараларын қабылдаудың толықтығы түріндегі салдарлар. Жеке және заңды тұлғалармен шарттар жасасу бағыты бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің индикаторлары контрагентке айыппұл санкцияларының болмауы немесе азайтылуы болып табылады.

Мысалы, 09.06.2025 ж. №931240001318/250416/00 "Жас Қанат" қазандығында Н-55 м түтін құбырын жөндеу бойынша Шартқа сәйкес, "ЕС-Арна" ЖШС мердігері үшін жұмыстарды аяқтау мерзімі 11.08.2025 ж. дейін белгіленген. Шарт бойынша сома 16 800 000 теңгені құрады.

Мерзімі аяқталған кезде, сертификаттарға сәйкес, жұмыс жалпы сомасы 5 914 109 теңгеге орындалған болатын. Аяқтау актісіне сәйкес жұмыстардың 10 885 890 теңгеге қалған көлемі 29.12. 2025 жылы қабылданды. Яғни, жұмысты аяқтаудағы кешігу 140 күнтізбелік күнді құрайды. Шарттың 8.3-тармағына сәйкес, жұмысты орындау кешіктірілген жағдайда, Тапсырыс беруші Мердігерден әрбір кешіктірілген күн үшін міндеттемелердің 0,1% мөлшерінде айыппұл (айыппұл, кешіктірілген төлем) ұстап қалады (өндіріп алады). Жалпы айыппұл (айыппұл, кешіктірілген төлем) шарттың жалпы сомасының 15%-ынан аспауы тиіс. Осылайша, келісімшарт бойынша соңғы төлем кезінде ұсталатын сома 1 524 024 теңгені құрауы тиіс.

Оның орнына, келісімшарт бастамашысы мердігердің 2025 жылғы 6 қарашадағы №033 шығыс кепілдік хатына сүйене отырып, барлық жұмысты 2025 жылдың 30 қарашасына дейін аяқтау үшін 29 күнтізбелік күнді жалпы кешіктіру мерзімі ретінде қабылдады. Айыппұл 315 690 теңгені құрады. Дегенмен, мердігердің хаттарында белгіленген мерзімдер келісімшарттың 9.2-тармағына сәйкес жұмыстың ұзақтығын өзгертуге негіз бола алмайды.

Осылайша, қарсы тарапқа салынатын айыппұлдар бес есеге азайды. Нәтижесінде, мердігерден кешіктірілген жұмыс үшін айыппұлдарды өндіріп алу құқығы жүзеге асырылмады және келесі сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталды.

Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) төрағасының 2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 488 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу бойынша әдістемелік ұсынымдарға сәйкес:

- Бюджеттік және қаржылық ресурстарды бөлу және дамыту саласында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің көрсеткіштері болып табылады:

- 16) жеткізушінің тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді жеткізу туралы шарттан туындайтын міндеттемелерді орындауының уақтылылығы мен сапасы;

- 17) жеткізу туралы шарттың талаптарын тиісті түрде орындамаған жеткізушілерге қарсы қабылданған шаралардың уақтылылығы мен толықтығы;

- жеке және заңды тұлғалармен келісімшарттар жасасу саласында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің көрсеткіштері:

- 4) қарсы тарап үшін айыппұлдардың болмауы немесе азайтылуы.

Мердігерден айыппұлды (айыппұл, кешіктірілген төлем үшін өсімпұл) толық көлемде өндіріп алу шараларын қолдану туралы келісімшарт бастамашысының талабы орындалғаннан кейін, төленбеген өсімпұлды өндіріп алу туралы сотқа талап арыз берілді. Алматы қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының 2026 жылғы 30 сәуірдегі шешімімен «ЕС-Агна» ЖШС-нен «Алматыжылужайэнерго» ЖШС пайдасына 1 208 334 (бір миллион екі жүз сегіз мың үш жүз отыз төрт) теңге толық көлемде өсімпұл өндірілді.

Сонымен қатар, жеткізушілер мен мердігерлерге айыппұлдарды (айыппұлдар, кешіктірілген төлемдер) есептеу және беру ережелерін әзірлеу бойынша нұсқаулар берілді. Бұл ережелерде келісімшарт бастамашысының жұмыстың аяқталу актісіне

және соңғы төлемге қол қойғанға дейін бухгалтерия бөліміне келісімшартты орындаудың барлық мән-жайларын, соның ішінде тоқтата тұруларды, форс-мажорлық жағдайларды, тапсырыс берушінің кінәсінен тоқтата тұруларды, орындалған жұмыстардың есептері мен көлемін және т.б. көрсететін айыппұлды (айыппұлдар, кешіктірілген төлемдер) есептеу туралы жазбаша хабарлама ұсыну міндеті көзделеді.

Көрсетілген ұсынысты іске асыру нәтижелері бойынша «Алматыжылужайэнерго» ЖШС бас директорының 06.04.2026 жылғы № 07-124 бұйрығымен «Алматыжылужайэнерго» ЖШС-де тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу, келісімшарттық міндеттемелердің орындалуын бақылау бойынша шарттар жасасу тәртібі туралы ереженің жаңа редакциясы бекітілді, онда айыппұлдарды (айыппұлдарды, өсімпұлдарды) есептеу және есептеу тәртібі туралы ережелер бар.

Басқа бақылау шараларына келетін болсақ, талданып отырған кезеңде Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Алматы қаласы бойынша ішкі мемлекеттік аудит департаменті (бұдан әрі – ІМАД) «Алматыжылужайэнерго» ЖШС қызметінде сатып алуды жүзеге асыру кезінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасының сақталуын анықтау үшін кеңселік аудит жүргізгенін хабарлаймыз.

Ішкі мемлекеттік аудит департаментінің (Алматы қаласы бойынша) 2026 жылғы 29 қаңтардағы хабарламасына сәйкес, «Алматыжылужайэнерго» ЖШС өткізген №16142275-1 «Суды тұтыну және санитарияның нақты стандарттары бойынша жобаны әзірлеу» тендерінде бұзушылық анықталды.

Бұзушылық техникалық сипаттамаларда әлеуетті жеткізушілерге заңға сәйкес осы бөлімге кірмейтін талаптар белгіленгендігінде, атап айтқанда:

- кемінде 3 жылдық тәжірибе;
- лицензия;
- Алматыдағы кеңсе/филиал.

Ішкі мемлекеттік аудит департаменті кеңсе аудитінің нәтижелері бойынша мұндай шарттар біліктілік талаптары болып табылады және тек Мемлекеттік сатып алу ережелерінде көзделген тендерлік құжаттаманың арнайы бөлімдерінде ғана көрсетілуі тиіс.

Ішкі мемлекеттік аудит департаментінен хабарлама алғаннан кейін, «Алматыжылужайэнерго» ЖШС-нің тендерлік құжаттамасына тиісті түзетулер енгізілді, сондай-ақ мемлекеттік сатып алу және материалдық-техникалық қамтамасыз ету бөлімінің мамандарымен түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

2026 жылдың 6 ақпанында Алматы қаласының Ішкі мемлекеттік аудит департаменті «Алматыжылужайэнерго» ЖШС өткізген №16036248-4 «Автоматты өрт дабылы жүйесіне техникалық қызмет көрсету қызметі» тендерінде бұзушылықтарды анықтады.

Кеңселік тексеру нәтижесінде ұйымдастырушының (тапсырыс берушінің) мемлекеттік сатып алу туралы заңнамада көзделмеген тендерлік құжаттамада (аукциондық құжаттамада) біліктілік талаптары мен шарттарын белгілеуі сияқты заң бұзушылықтар анықталды.

Тендерлік құжаттаманы талқылау барысында жеткізуші «Jetisy Construction» ЖШС мамандарға қойылатын шектеуші талаптарға қатысты аландаушылық білдірді. Тапсырыс беруші өзгерістер енгізуге келісті, бірақ кейіннен жаңа қосымша еңбек ресурстары мен біліктілік талаптарын қосты. Ішкі мемлекеттік аудит департаментінің хабарламасын алғаннан кейін, «Алматыжылужайэнерго» ЖШС тендерлік құжаттамасында мемлекеттік сатып алу тоқтатылды.

Ішкі мемлекеттік аудит департаментінің 2026 жылғы 11 ақпандағы кеңсе аудитінің нәтижелері бойынша №27 тәуекел профилінде көзделген №16265082-1 «Жиһаз өндіру және қалпына келтіру қызметі» тендерінде заң бұзушылықтар анықталды - сатып алу нысанасына сәйкес келмейтін Тауарлар, жұмыстар және қызметтер жіктеушісінің кодтарын заңсыз таңдау және ұқсас тауарлардың, жұмыстардың, қызметтердің жылдық көлемінің белгіленген сомасынан ақшалай түрде асатын әдісті заңсыз таңдау. Жиһаз өндіру қызметтерінің орнына жиһазды бөлшектеу/жинау коды көрсетілді, нәтижесінде сатып алу тауары техникалық сипаттамаларға сәйкес келмеді. Бұл бұзушылық белгілі бір жеткізушілердің қатысуын шектейді және мемлекеттік сатып алу ережелерін бұзады. Ішкі мемлекеттік аудит департаментінен хабарлама алғаннан кейін мемлекеттік сатып алу тоқтатылды.

Ішкі мемлекеттік аудит департаментінің 2026 жылғы 13 ақпандағы кеңсе аудитінің нәтижелері бойынша ұйымдастырушының тендерлік құжаттамада №1 тәуекел профилінде көзделген біліктілік талаптары мен шарттарын белгілеуінде көрсетілген №16287204-1 «Негізгі құралдардың нарықтық құнын бағалау және қайта бағалау қызметтері» ашық тендері арқылы мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде заң бұзушылықтар анықталды.

Кеңсе аудиті Тапсырыс берушінің негізгі құралдарды бағалау және қайта бағалау қызметтерін сатып алу бойынша мамандарға шамадан тыс біліктілік талаптарын енгізгенін анықтады.

Нақтырақ айтқанда, талаптарға халықаралық сертификаттар (CFA, ACCA, RICS, FMVA, CPA және т.б.), бағалаушылар палатасына мүшелік және айтарлықтай сақтандыру қамтылуы кірді.

ИМАД-нің хабарламасына сәйкес, мұндай шарттар бәсекелестікті негізсіз шектейді және әлеуетті жеткізушілердің мемлекеттік сатып алуға қатысуын қиындатады. Хабарламадан кейін ИМАД-нің «Нарықтық құнды бағалау және негізгі құралдарды қайта бағалау қызметтері» мемлекеттік сатып алу рәсіміне қойылатын біліктілік талаптарына түзетулер енгізді. Хабарламадан кейін «Алматыжылужайэнерго» ЖШС тендерлік құжаттамаға тиісті түзетулер енгізіп, мемлекеттік сатып алу және материалдық-техникалық қамтамасыз ету бөлімінің мамандарымен түсіндіру жұмыстарын жүргізді.

2026 жылғы 12 наурыздағы кеңселік аудит нәтижелері бойынша ұйымдастырушының (Тапсырыс берушінің) тендерлік құжаттамада (аукциондық құжаттамада) талқылаудан кейін тендерлік құжаттаманы (аукциондық құжаттаманы) өзгерту кезінде немесе тендерлік құжаттамада (аукциондық құжаттамада) техникалық ерекшеліктердің орнына №11 тәуекел профилінде көзделген жобалау-сметалық құжаттама (негізгі жабдықтар түрлерінің

(механизмдердің, машиналардың) және еңбек ресурстарының тізімі) болған кезде мемлекеттік сатып алу туралы заңнамада көзделмеген біліктілік талаптары мен шарттарын белгілеуінде көрініс тапқан заң бұзушылықтар анықталды. Тендерлік құжаттама жобасын алдын ала талқылау барысында әлеуетті жеткізуші «NS Group Engineering» ЖШС қорғаныш жабынының қалыңдығын бақылау өлшеулерін жүргізу тәртібіне, өлшеу құралдарын пайдалануға және жұмысты орындау үшін тартылатын білікті персоналға қойылатын талаптарға қатысты ұсыныстар мен түсіндірмелерді қамтитын № 578217 пікірін ұсынды. Түсініктемені қарап шыққаннан кейін Тапсырыс беруші техникалық құжаттамаға тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы шешім қабылдады. Бұл әрекеттер Заңның 5-бабының 1-тармағының 2) және 3) тармақшаларында көзделгендей, мемлекеттік сатып алуға қатысу және әділ бәсекелестік үшін тең мүмкіндіктерге қатысты мемлекеттік сатып алу туралы заңнаманың қағидатын бұзады.

Хабарлама алғаннан кейін ІМАД мемлекеттік сатып алуды тоқтатты.

2026 жылғы 27 наурыздағы кеңселік аудит нәтижелері бойынша ұйымдастырушының тендерлік құжаттамада мемлекеттік сатып алу туралы заңнамада көзделмеген, №1 тәуекел профилінде көзделген біліктілік талаптары мен шарттарын белгілеуінде көрініс тапқан заң бұзушылықтар анықталды. №16645283-1 «Кондиционерлер мен сплит жүйелеріне техникалық қызмет көрсету» ашық тендер әдісімен мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде. Мамандарға қойылатын талаптар және олардың рұқсаттары (сертификаттар, электр қауіпсіздігі, биіктіктегі жұмыс және т.б.) сатып алудың техникалық сипаттамаларына заңсыз енгізілгені анықталды. Мұндай талаптар біліктілік талаптары болып табылады және техникалық сипаттамаларда емес, тендерлік құжаттаманың бөлек бөлімінде көрсетілуі тиіс. Алматы қаласы ІМАД-нен хабарлама алғаннан кейін, тендерлік құжаттамаға тиісті өзгерістер енгізілді, мемлекеттік сатып алу бөлімінің және материалдық-техникалық қамтамасыз ету бөлімінің мамандарымен түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Алматы қаласы ІМАД-нің 2026 жылғы 10 сәуірдегі № 86276377 «Тұрғын үйлерді/құрылыстарды/үй-жайларды ағымдағы жөндеу жұмыстары» сатып алуына қатысты хабарламасына сәйкес, кеңселік аудит барысында № 22 тәуекел профиліне жататын бұзушылықтар, атап айтқанда, «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 18-бабының 1 және 2-тармақтарында көзделмеген негіздер бойынша жеткізушіні таңдауға негіз болған шарттарды өзгертетін жасалған мемлекеттік сатып алу шартына өзгерістер енгізілгені анықталды.

Қосымша келісімге сатып алынатын жұмыстар немесе қызметтер көлеміне деген қажеттіліктің артуын растайтын және негіздейтін құжаттар, соның ішінде техникалық сипаттамалар немесе басқа да қосалқы материалдар қоса берілмеді. ІМАД-нің хабарламасын алғаннан кейін жылдық мемлекеттік сатып алу жоспарына түзетулер енгізілді.

Алматы қаласы Ішкі мемлекеттік аудит департаментінің 2026 жылғы 18 сәуірдегі № 86350046 «Тұрғын үйлерді/құрылыстарды/үй-жайларды ағымдағы жөндеу жұмыстары» сатып алу туралы хабарламасына сәйкес, камералдық аудит барысында № 22 тәуекел бейініне жататын ұқсас бұзушылық, атап айтқанда,

«Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 18-бабының 1 және 2-тармақтарында көзделмеген негіздер бойынша жеткізушіні таңдауға негіз болған шарттарды өзгертетін жасалған мемлекеттік сатып алу шартына өзгерістер енгізілгені анықталды.

Қосымша келісімге сатып алынатын жұмыстар немесе қызметтер көлеміне деген қажеттіліктің артуын растайтын және негіздейтін құжаттар, соның ішінде техникалық сипаттамалар немесе басқа да қосалқы материалдар қоса берілмеді. Ішкі мемлекеттік аудит департаментінен хабарлама алғаннан кейін жылдық мемлекеттік сатып алу жоспарына түзетулер енгізілді.

2026 жылғы 29 сәуірдегі № 16908049-1 «Асфальт-бетон жабынын төсеу және бетон бордюрлерін орнату жұмыстары» ашық тендері бойынша мемлекеттік сатып алуға кеңселік аудит нәтижелері бойынша ұйымдастырушы «Алматыжылуэнерго» ЖШС тендерлік құжаттамада жабдықтың техникалық сипаттамаларына негізсіз нақты біліктілік талаптарын белгілеуде көрсетілген «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 11-бабының 3-тармағының талаптарын бұзғаны анықталды, бұл әлеуетті жеткізушілердің мемлекеттік сатып алуға қатысуын шектейді және негізсіз қиындатады. Бұл бұзушылық №1 тәуекел профиліне жатады. Хабарламаны алғаннан кейін Ішкі мемлекеттік аудит департаменті тендерлік құжаттамаға тиісті өзгерістер енгізді және мемлекеттік сатып алу бөлімінің және материалдық-техникалық қамтамасыз ету бөлімінің мамандарымен түсіндіру жұмыстарын жүргізді.

2026 жылғы 30 сәуірдегі № 16906479-1 «Автоматты өрт дабылы жүйелеріне техникалық қызмет көрсету қызметі» баға ұсыныстарын сұрау арқылы мемлекеттік сатып алуды кеңселік аудитке сәйкес, техникалық сипаттамаларда келісімшарт бойынша міндеттемелерді орындау қажеттілігінен тікелей туындамайтын материалдық-техникалық ресурстарға, мамандардың болуына, сертификаттарға, рұқсаттарға және жұмыс тәжірибесіне қойылатын шамадан тыс біліктілік талаптары заңсыз белгіленгені анықталды.

ІМАД-нің 2026 жылғы 30 сәуірдегі хабарламасына сәйкес, бұл талаптар әлеуетті жеткізушілердің мемлекеттік сатып алуға қатысуын шектейді және негізсіз қиындатады. ІМАД-нің хабарламасын алғаннан кейін мемлекеттік сатып алу тоқтатылды.

2.7. Ақпараттық жүйелерді әзірлеу және пайдалану

2023 жылғы наурызда «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағына өзгерістер мен толықтырулар енгізілді - Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігіне квазимемлекеттік сектор субъектілерінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет көрсету туралы үлгілік ережені әзірлеу және бекіту құзыретін беру. «Алматытеплокоммунэнерго» ЖШС Бақылау кеңесінің 2023 жылғы 14 шілдедегі №14 шешімімен Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) төрағасының 2023 жылғы 31 наурыздағы №112 «Квазимемлекеттік сектор субъектілеріндегі сыбайлас

жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметтері туралы үлгілік ережені бекіту туралы» бұйрығына сәйкес «Алматытеплокоммунэнерго» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметі туралы» ереже бекітілді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметінің стандартты ережелеріне контрагенттерді кешенді тексеру кіреді. Бұл функцияны жүзеге асыру үшін AData.kz ақпараттық қызметі контрагенттерді бірқатар заңды және қаржылық көрсеткіштер бойынша тексеру үшін бәсекелестік сауда процесі арқылы сатып алынды. Аталған жүйе арқылы Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) төрағасының 2023 жылғы 31 наурыздағы № 112 бұйрығына сәйкес контрагенттердің сенімділігіне, тиесілігіне, байланыстарына, бюджет пен жеткізушілер алдындағы міндеттемелерді орындауына мониторинг жүргізіледі, сондай-ақ сатып алу рәсімдерін жүзеге асыру кезінде қолданылады.

«Алматыжылужайэнерго» ЖШС ресми веб-сайтында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары, сыбайлас жемқорлыққа қарсы құжаттама, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жоспарлары және басқа да құжаттар туралы уақтылы және жаңартылған ақпарат беретін «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы сәйкестік қызметі» бөлімі бар. Сенім телефондары да қолжетімді және жұмыс істейді.

2.8. «Алматыжылужайэнерго» ЖШС ұйымдастырушылық және басқарушылық қызметінен туындайтын басқа да мәселелер

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі қызметкерлер ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүргізу, ақпараттық материалдарды тарату және ақпаратқа қолжетімділікті қамтамасыз ету үшін «АЖЖЭ» ЖШС қазандықтарына мерзімді түрде баруды ұйымдастырды.

2026 жылдың 18 ақпанында Бас директордың өндірісті қамтамасыз ету жөніндегі орынбасары Д.К. Нұғарбеков және СҚКҚ бастығы Т.Ш. Сүлейменов Алматы қаласында «ҚР Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің департаменті» РММ ұйымдастырған семинар-кеңеске қатысты.

Семинар-кеңес Қазақстан Республикасы Президентінің 2025 жылғы 30 маусымдағы №927 «Мемлекеттік басқару жүйесін жетілдіру шаралары туралы» Жарлығына сәйкес Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет қайта ұйымдастырылғаннан кейін Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Алматы департаментіне берілген жаңа функциялар мен өкілеттіктер, сондай-ақ өзара іс-қимыл, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыру және алдағы кезеңге арналған басым міндеттерді анықтау мәселелерін талқылауға арналды.

2026 жылдың 31 наурызында «Алматыжылужайэнерго» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметінің қызметкерлері «Ақкент» қазандығында квазимемлекеттік сектордағы ұйым қызметкерлерінің этикалық стандарттарды сақтауы мен қызметтік мінез-құлқына арналған семинар өткізді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметінің бас маманы Л.В. Карибжанова компанияның бас директоры 2018 жылдың 26 шілдесінде

бекіткен «АЖЖЭ» ЖШС корпоративтік этика кодексінің негізгі шарттары мен ережелерін түсіндірді. Этикалық қақтығыстарды сәтті шешудің мысалдары келтірілді, сондай-ақ құрылымдық бөлімшелермен және Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметіне хабарласу әдістері түсіндірілді.

Салауатты жұмыс ортасын сақтау үшін корпоративтік этика стандарттарын сақтаудың маңыздылығына ерекше назар аударылды. Семинарға қатысушылар сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы ережелерді сақтаудың маңыздылығы туралы білді. Бұл іс-шаралар қызметкерлер арасында моральдық құндылықтарды қалыптастыруға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың тиімді орындалуын күшейтуге бағытталған.

Семинарға қатысушылар сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы ережелерді сақтаудың маңыздылығы туралы білді. Бұл іс-шаралар қызметкерлер арасында моральдық құндылықтарды қалыптастыруға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың тиімділігін арттыруға бағытталған.

2026 жылдың 30 сәуірінде Алматы қаласындағы «ҚР Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің департаменті» РММ «Алматы қаласы Энергетика және сумен жабдықтау басқармасы» КММ-мен бірлесіп, «Алматы қаласы Энергетика және сумен жабдықтау басқармасы» КММ бағынысты ұйымдарының басшыларының, олардың орынбасарларының және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтау қызметтерінің қатысуымен семинар-кеңес өткізді.

Іс-шарада кәсіпорын қызметкерлерінің мәдениеті мен азаматтық жауапкершілігін арттыруға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтау қызметтерінің қызметіне қатысты өзекті мәселелер талқыланды. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мәселелері, әсіресе сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдаудың заманауи әдістері және оларды тиімді шешу тәсілдері атап өтілді.

Қатысушыларға сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама түсіндірілді, негізгі ұғымдар мен әдістер туралы ақпарат берілді. Сонымен қатар, кейс-стадилер қарастырылып, болашақта осындай жағдайлардың алдын алу бойынша ұсыныстар берілді.

Корпоративтік тұтастық стандарттарын сақтауға жауапты тәуелсіз комплаенс қызметтерінің тиімді жұмысы қазіргі басымдық болып табылады. Сәйкестік жүйесін жетілдіру және ISO 37001 сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартын енгізу қажеттілігі Алматы қалалық сыбайлас жемқорлыққа қарсы комиссиясының 2022 жылғы 5 тамыздағы кеңейтілген отырысының хаттамасында да көрсетілген. ISO 37001 стандарты ұйым ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы жүйені құру, енгізу, қолдау және жетілдіру бойынша талаптарды белгілейді және ұсыныстар береді. Стандарт келесі тақырыптарды қарастырады: мемлекеттік, жеке және коммерциялық емес секторлардағы парақорлық; ұйымның пара алуы; ұйымның атынан немесе оның мүддесі үшін әрекет ететін қызметкерлерінің пара алуы; және ұйымның іскерлік серіктестерінің пара алуы. Бұл стандарт сыбайлас жемқорлыққа қарсы басқару жүйелерін енгізуді қолдау және үздіксіз бақылауды күшейту үшін жасалған. Сондай-ақ, ол парақорлық тәуекелін азайтуға көмектеседі және сыбайлас жемқорлыққа қарсы бақылау жүйелерін енгізуге деген міндеттемені көрсетеді.

Қазіргі уақытта «Алматыжылужайэнерго» ЖШС-де СТ РК ISO 37001 сыбайлас жемқорлыққа қарсы басқару жүйесінің стандартын енгізу туралы шешім қабылданды, ол үшін тиісті сертификаттауға дайындық барысында ISO 37001 халықаралық стандартының талаптарына сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы басқару жүйесін әзірлеу және енгізу бойынша консультациялық және әдістемелік қызметтерді алу бойынша дайындық шаралары қабылдануда.

Қорытындылар мен ұсыныстар

1. Өндірістік-техникалық басқармасына Алматы қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының 2026 жылғы 30 сәуірдегі шешіміне сәйкес «ЕС-Арна» ЖШС-нен айыппұлды (айыппұлды, өсімпұлды) толық көлемде өндіріп алу шараларын қабылдау тапсырылсын.

2. Жаңа Ұжымдық шарт жасасу бойынша топпен жүргізіліп жатқан жұмысқа байланысты, зейнеткерлік жасқа жеткенде медициналық көмек төлеу мәселесі бойынша ережелердің қызметкердің қалауы бойынша түсініксіз түсіндіруге жол бермейтіндей етіп жасалуы қамтамасыз етілсін. Зейнеткерлік жасқа жеткенде еңбек шарты бұзылған қызметкерлерге денсаулық сақтау бойынша жәрдемақы төлеуді көздейтін Ереженің тармағында жұмыстан шығарудың нақты негіздерін - Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 53-бабының 9-тармағы және 52-бабының 1-тармағының 24) тармақшасы көрсетілсін.

3. Денсаулық сақтау саласындағы жәрдемақыларды төлеудегі бұзушылықтар жүйелік сипатқа ие болғанын және осыған ұқсас реттеу мәселелерінде процестердің бұрмалануы мен ведомстволық құзыреттердің шатасуы орын алғанын, сондай-ақ басқа кәсіпорындардың тиімді ұйымдастырушылық құрылымды қалыптастыру тәжірибесін ескере отырып, Еңбек және жалақы бөлімін Кадрлар бөлімімен біріктіру мәселесі қарастырылсын.

4. Процестерге жауапты лауазымды тұлғалар мен құрылымдық бөлімшелер «АЖЖЭ» ЖШС веб-сайтын колдайтын бөлімшеге оны «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабының 8-тармағына сәйкестендіру үшін қажетті ақпаратты үнемі беріп отыруы және оның мерзімді жаңартылып отыруын қамтамасыз етуі тиіс.

5. Жеткізушілер мен мердігерлерге айыппұлдарды (айыппұлдар, кешіктірілген төлемдер) есептеу және беру туралы ережелерді әзірлеу, онда келісімшарт бастамашысы жұмыстың аяқталу актісіне және соңғы төлемге қол қоймас бұрын бухгалтерия бөліміне келісімшартты орындаудың барлық мән-жайларын, соның ішінде тоқтата тұруларды, форс-мажорлық жағдайларды, тапсырыс берушінің кінәсінен тоқтата тұруларды, орындалған жұмыстың әрекеттері мен көлемін және т.б. көрсететін айыппұлдарды (айыппұлдар, кешіктірілген төлемдер) есептеу туралы жазба ұсынуы тиіс. Көрсетілген ұсынысты іске асыру нәтижелері бойынша «Алматыжылужайэнерго» ЖШС бас директорының 06.04.2026 жылғы № 07-124 бұйрығымен «Алматыжылужайэнерго» ЖШС-де тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу, келісімшарттық міндеттемелердің орындалуын бақылау бойынша шарттар жасасу тәртібі туралы ереженің жаңа редакциясы бекітілді, онда айыппұлдарды (айыппұлдарды, өсімпұлдарды) есептеу және есептеу тәртібі туралы ережелер бар.

6. Мемлекеттік сатып алу және логистика департаменті контрагенттердің сенімділігін, аффилиацияларын, байланыстарын және бюджет пен контрагенттер алдындағы міндеттемелерін орындауын, сондай-ақ сатып алу рәсімдерін жүзеге асыру кезінде тексеру үшін қолжетімді ақпараттық жүйелерді үздіксіз пайдаланады және заң бұзушылықтардың алдын алу үшін жауап беруді қажет ететін ақпарат анықталған кезде жетекші менеджермен және сыбайлас жемқорлыққа қарсы сәйкестік қызметімен өзара әрекеттеседі.

СЖҚКҚ бастығы

СЖҚКҚ бас маманы

Талдамалық есеппен таныстым,
екінші данасы қабылданды

Бас директор

Сулейменов Т.Ш.

Карибжанова Л.В.

Жунусов М.С.